

از خرداد تا خرداد

میتوان سیکل ۳۴ ساعته (عدد فرضی) خواب و بیداری ایرانیان را کشف نمود؟ ندیدیم است که به اهل تحقیق است که تفصیل این قانون را در مسیر تحولات اجتماعی و سیاسی ایران جستجو و نمودار حسدی و زمانی آن را ترسیم کند.

عنصر خواب و بیداری و وجدان عمومی

تخریب بهیضهای مخلف در یکصد سال اخیر نشان میدهد که عنصر وجدان عمومی در سیر تحولات اجتماعی ایرانیان بسیار مؤثر بوده است. درک این عنصر و ساز و کار عمل آن به درک حال خواب و بیداری ایرانیان رهنمود می‌دهد. در حقیقت این وجدان عمومی است که وقتی به خواب فرو می‌رود عنصر تحریف و خواب‌آلودگی را به تک تک افراد جامعه سرایت میدهد و چون از خواب بیدار شود آن را نیز به تک تک افراد تسری می‌بخشد.

جامعه‌شناسان اغلب عنصر وجدان عمومی را در آگاهی اجتماعی و روانشناسان در متش اجتماعی می‌بینند و اهل فلسفه نیز آن را روح کلی می‌نامند. هر یک از مشارک جامعه وجدان و روانشناسی و یا فلسفی که به تبیین وجدان جمعی پرداخته‌اند آن را اندیشه‌ای فائق بر اندیشه و رفتار فردی دانسته‌اند. برخی مانند دورکیم وجدان عمومی را نوعی زندان اجتماعی می‌دانند که فرد ناگزیر و محکوم در آن است. از این نظر هر اقدام بیرون از قواعد اجتماعی، علامت ناهنجاری و مرضی شمرده می‌شود. از نظر امیل دورکیم وجدان جمعی چیزی نیست که رایند اقدام یک فرد یا یک حادثه باشد. پیدایش این عنصر نتیجه‌کنش و واکنش‌های افراد است، اما وقتی موجود می‌آیند، مستقل از افراد به حیات خود ادامه می‌دهند. تا جایی که خود عامل ایجاد حیات روانی فردی می‌شوند هیچ فرد و حادثه‌ای در ظهور و گشایش آن دخالت ندارد. این نوع تلقی از وجدان علاوه بر آنکه اندیشه را به جزوگرایی محکوم میکند معنی تمسکند که چرا وجدان جمعی را بپذیرد تا بخشی و یا یک حادثه جامعه‌ای را و به تبع آن افراد را به حرکت و جنبش درمی‌آورد و در دوره‌های دیگر نوعی خودی فرد و بیستخوانی در رفتارهای فردی مشاهده میشود. به دیگر سخن نظریه آقای دورکیم به وضعیت خواب و بیداری وجدان عمومی در ایران را تبیین میکند و به قدر قدرت است علل فرورفتن و جنبش وجدان عمومی را کشف کند.

اگر وجدان عمومی همان عد اجتماعی است و یا به زبان فلاسفه روح کلی است که در روحهای جزئی و فردی متناثر از آنند، چگونه است که در ادوار مختلف یک جامعه نظیر ایران، این قواعد و این روح چون موجی می‌شود که بر همه چیز می‌خروشد و چون چشمشمالی پاک از هر کار و گوشه‌ای سرزمین خشک می‌جویند و بمسکن در دوره‌ای دیگر همه چیز از جوشش و جنبش باز می‌ماند؟ از نظر هگل یک قوم مادامی که در تکاپوی آرزو و امال خویش است می‌کوشد تا روح کلی را در آداب و قوانین کشوری متحقق سازد. از آن زمان که یک قوم در آرزوهایش کامیاب میگردد، وقتی در گذر زمان کامیابی به عادت تکراری درآید مردمان آن قوم از کوشش و تکاپو می‌مانند. به نظر هگل یک جامعه از آن زمان که از تکاپو در روح کلی می‌ماند رسالت تکامل روح کلی در جامعه‌ای دیگر رقم بخورد. نظریه هگل با وجود آنکه چیزی بیش از نظریه عبثیت این خلدون نیوکوم، وضعیت را که در جامعه پدید می‌آید تا در طی یکصد سال پس از چند ساز فزاینده و فرور انقلابی، موجباتی پدیدار می‌شود تا روح کلی مجدداً به کالبد مرده جامعه باز گردد را روشن نمیکند؟

تبیین وجدان عمومی در نظریه‌های روانشناسی، به سخری از سوالات پاسخ نمیکند. اما از گشودن گردهای اساسی که در این نوشتار در پی‌انیم، ناتوان است. در نظریه روانشناسی فروید وجدان قسمتی از دستگاه

خواهد شد. این نوع محاکمات مخالف ماده ۱۴ موافقتنامه سطلی حقوق سیاسی و مدنی است که ایران نیز آن را امضاء کرده است. بنا بر این ماده، هر کس حق دارد در یک دادگاه صالح، علنی، بی طرف محاکمه شود. حال آنکه نه کسی می‌داند اتهام سمند زاده چیست و نه داده علنی و نه بی طرف است.

۱۰- اشراف منتظری، دختر آنفاله منتظری و همسر سید هادی هاشمی، نامهای سرکشده خطاب به مراجع تقلید، روشنفکران و مردم ایران نوشته و از آنها استمداد کرده است. او شرح داده است که سه ماه پیش، همسرش در اصفهان دستگیر شده، روز روز مورد شدیدترین آزار و اذیتها قرار گرفته و سپس به تهران منتقل شده است.

۱۱- او می‌نویسد: بیرونی گیربهای فراوان و تماسهای مکرر با مقامهای مسئول و دیدار با خاتمی و نیز پیگیری جدی کمیسیون حقوق بشر اسلامی، بعد از ۶۵ روز، موفق به ملاقات حضوری با شوهرم شدم.

در اینجا او وضعیت زندان را در رژیم شاه با وضعیت آن در رژیم ولایت مطلقه فقیه مقایسه و خاطر نشان کرده است که اینک وضعیت برابری بهتر است آن زمان. ندون حضور مأموران زندان و این زمان با حضور مأمور ملاقات کرده است. مأمور سناخ از گفتگوی فرزندان با پدرشان شده و آنها را تهدید به اخراج از اتاق ملاقات کرده است. به زندانی اجازه نداده است حال آنفاله منتظری را از همسرش برسد. همسرش به او گفته است تا اکنون هیچ انهایی به او تفهیم و یا حتی ساو در میان گذاشته نشده است. با راجوئی‌ها، به صورت کلی، در مورد مسائل سیاسی کشور که بعضاً مربوط به سالیهای گذشته است، بگویی می‌شود.

اشراف منتظری بر اینست که این رفتارها بیشتر برای وارد کردن فشار به پدر او است، وگرنه در تماسها که مقامهای مسئول کشور داشته است، مطلع گرفته است. اینها به او گفته‌اند «هیچگونه اتهام خاصی متوجه همسر نیست»

۱۲- اشراف منتظری در نامه‌اش همسرش را به حقوق بشر، برای آزادی هرچه سریع‌تر، همسرش استمداد می‌طلبد.

۱۳- پیروز قهقاری دوانی در ایران دستگیر شده است. اعلامیه مغفلی با امضای سازمان اتحاد برای دموکراسی در ایران - کمیته برون مرزی (المان) انتشار یافته است. پیروز قهقاری دوانی در انقلاب ۵۷ فعال بوده و در آغاز پیروزی انقلاب به جریانات چپ پیوسته، در سال ۶۰ توقیف شده و مدت ۷ ماه در زندان گذرانده و پس از آزادی، به فعالیت مخفی ادامه داده است. در اقصای قتل عام زندانیان در سال ۶۷ کوشیده و به پی آن و فعالیتهای دیگر، در سال ۶۹ دستگیر و بمدت ۶ ماه در اوین، شکنجه‌ها را تحمل کرده اما حتی نام یک نفر از فعالان را بر زبان نیاورده است. در زندان، مدتی نیز با امیر نظام و محمد علی عموئی هم سلول شده است. پس از ۴ سال، در سال ۷۲، از زندان آزاد شده است. تصمیم گرفته است به فعالیت علنی بپردازد. شرکتی به نام شرکت پژوهشی پیام پیروز، تشکیل می‌دهد و نگار انشائاری می‌پردازد. نشریه‌ای نیز به نام «بویان» منتشر می‌کند. در پی تماس با فعالان سیاسی می‌شود و حاصل این گفتگوها، از جمله میز گردی با شرکت دکتر ابراهیم بزدی، مهندس سحابی و دکتر پیمان و پیروز دوانی، به عنوان نماینده تکر چپ در سال ۷۴ است. شرکت در آن را چاب و در برخی مطبوعات خارج از کشور نیز درج می‌شود.

در آذر ۷۶، اتحاد برای دموکراسی در ایران را منتشر می‌کند. در ۳ شهریور ۷۷، در پی تسری لاجوردی، برای ایجاد جو رعب و وحشت، در یک حرکت تهاجمی، واپاک به

جنایت و ترور

۵- سید مرتضی شایبدیان، شهردار منطقه ۵ مدت بازداشت ۱۲۸ روز شکنجه‌ها، بی خبری مطلق، ردن چشم بند به چشم، دادن خیر دروغ در باره دستگیری همکاران و مدیران مملکتی برای ایجاد رعب، مجبور کردن به نوشتن هرچه دیکته می‌شد، زیر باران فحش و مشت و لگد.

محمد هاشم میهنی، شهردار ناحیه ۱۶ مدت بازداشت، ۹۳ روز به من گفتند اینجا همه را می‌ترکانیم چشم بسته نگاه داشتن، سیلی و فحش، شکنجه گرسنگی

۱۱- غلام رضا فیه، معاون شهردار تهران مدت بازداشت ۱۸۹ روز شکنجه‌ها، یک روز در سستراج، ۳۵ روز گرسنگی دادن، وقتی دیگران را شکنجه می‌کردند و فریاد آنها به آسمان می‌رفت، زندانیان به درب سلول من می‌زد و می‌گفت: آماده شو، نوبت تو است.

۱۲- تومس (۱۰ شهریور) خبر می‌دهد دادرسی انتظامی قضات به پرونده نومیرو، قاضی پرونده کراسچی و شهرداران رسیدگی کرده و پیشهاد کرده است نومیرو از مقام خود، معاق شود. به دادرسی قضا می‌آید رای خود را تغییر بدهد!

اعتراضهای به تجاوزها به حقوق بشر: نامه اشراف منتظری و سازمان اتحاد برای دموکراسی:

۱۳- حزب ملت ایران، به استناد گزارش رئیس سازمان پزشکی قانونی، دکتر حسن توفیقی، که اطلاع می‌دهد هر ماه ۲۰۰ تن در تهران، خودکشی می‌کنند که بیشترین آنها جوان هستند. - به وجود فشارهای اقتصادی و اجتماعی و روحی اعتراض می‌کنند که زندگی جوانان را غیر قابل تحمل کرده است.

۱۴- شمار ایرانیانی که در اسارت طالبان هستند، ۸۷ نفر است. طالبان مدعی هستند که ۱۱ دیپلمات و عکاس ایرانی، محتمل است کشته شده باشند! یومین رایت و آچ، در ۱۲ اوت، تلگرافی به ملا محمد عمر، رهبر رژیم طالبان، کرده و نسبت به سرنوبت محمود صرامی، روزنامه نگار ایرانی، ابراز تکراری کرده و از او خواسته است این روزنامه نگار را آزاد کند.

۱۵- جمعیت دفاع از زندانیان سیاسی ایران - کلن اطلاع می‌دهد که به دنبال اعدام روح اله روحانی، به حرم بهائی بودن، حکم اعدام آقای امینی، عضو حزب دموکرات کردستان ایران صادر شده است.

۱۶- نیز، دامنه دستگیری دیگر اندیشیان و به خصوص دیگر اندیشیان مذهبی وسعت پیدا کرده است. مهدی رفیع زاده، دانشجوی پزشکی در شهر کرد در ۲۲ ژوئیه ۹۸ و علی شاد زیندی، روحانی و از هواداران آیه‌الله منتظری در ۵ اوت ۹۸، توقیف شده‌اند. ابراهیم منتظری نیز همچنان در زندان است. ۱۷- همان جمعیت طی اطلاعیه، اجتماع ۲۵۰ تن از ایرانیان را، در دهمین سالگرد قتل عام هزاران زندانی سیاسی، گزارش می‌کند. در این اجتماع، اسامی ۱۳۰۰ تن از زندانیانی که قتل عام شده‌اند و اسامی آنها بدست آمده‌اند، خوانده شدند.

۱۸- کمیته دفاع از زندانیان سیاسی در ایران - کالگری، آلرتا، کاناد اعلامیه‌ای به مناسبت دهمین سالگرد کشتار زندانیان صادر کرده و بحق خاطر نشان کرده است که «جنایت و ستم به زندانیان سیاسی در هر مکان و در هر زمان، جنایت مستم به همه بشریت است. در ایران هر کس یک زندانی بالقوه است. زیرا هر مخالفتی می‌تواند به زندان، شکنجه و اعدام فرد ختم شود. از این رو، مبارزه برای نجات زندانیان سیاسی از چنگال استبداد ولایت مطلقه فقیه، یک وظیفه ملی و میهنی و مقدس است»

۱۹- کمیته حقوق دانان برای حقوق بشر، در ۱۶ و ۱۷ شهریور ۹۸، اعلامیه‌ای صادر کرد.

خودکشیها موفق بوده است؟ ۱۴- بنظر شما فلسفه عفو چیست و شرایط آن کدام است؟ آیا پس از آزادی نیز، زندانیان از سوی مددکاران شما تحت مراقبت قرار می‌گیرند؟ آیا کمبود جا در زندانها عاملی در عفو زندانیان محسوب می‌شود؟

۱۴- نظر شما در مورد بازداشتگاههای غیر قانونی چیست؟

۱۵- فشارهای سیاسی نا چه اندازه در تغییر وضعیت زندانیان از سوی سازمان، مؤثر است؟

۱۶- آیا درست است که می‌گویند اگر در زندان بول داشته باشی، می‌توانی پادشاهی کنی؟

۱۷- زندانیان چگونه از اخبار و اطلاعات مطلع می‌شوند؟

حسین بختیاری که حاشین اسدالله لاجوردی شده است، به ۹ پرش اول، پاسخ می‌دهد. در این نوع پاسخها، در مورد سؤال چهارم، پاسخ می‌دهد. بر اساس برنامه ریزی که انجام داده‌ام، قرار است کل مصوبات سازمان بین الممال در رابطه با زندانیان از طریق وزارت خارجه تهیه کنیم!

انقلاب اسلامی او به پرسشهای ۱۰ تا ۱۷ پاسخ نگفته و پدیدهای است، نه خبرنگار بی‌راهیون زندانیان سیاسی و طرز رفتار با آنها را بررسی کرده و نه او پاسخ گفته است. نه او از زندانیهای واپاک و سپاه و بنیاد مستضعفان و... پرسیده و نه سر زندانیان جواب داده است. نه از شکنجه پرسیده و نه او پاسخ گفته است.

۲۰- تومس (۷ شهریور ۷۷) اظهارات شهرداران مناطق مختلف تهران را که دستگیر و شکنجه شده‌اند، درج کرده است. روزنامه صریح کرده آمده است توضیحاتی قضا می‌آید رای خود را تغییر بدهد!

اما توضیحی داده نشده است.

۲۱- سلیمان ملکی، معاون شهردار منطقه ۲۰، مدت بازداشت، ۲۵ روز، شکنجه‌ها، بیدار نگاه داشتن، به مدت ۴۸ ساعت، ایجاد رعب و وحشت در بازجوییها، هتاک می‌کنند.

۲۲- خانم - رئیس انفورماتیک شهرداری، مدت بازداشت، ۱۵ روز، سؤال در باره رولسط جنسی شهردار با زنان کارمند شهرداری.

۲۳- حبیب الله اسماعیلی، شهردار منطقه ۸، بازداشت ۶۰ روز، شکنجه‌ها، سرپا و بیدار نگاه داشتن، ۳ روز، او می‌گوید: به من گفتند: اگر از ابرویم کار ۱۰ ساعت برنامه پرکنیم، مؤثر نیست اما تو یک جیره مذهبی هستی و حرفهایت در مردم مؤثر است. چون حاضر به وارد کردن اتهامهایی که می‌خواستند وارد کنم، نشدم، محکوم کردند.

۲۴- سید کمال عظیمی نیا، رئیس دبیر خانه کمیسیون ماده ۵ شهرداری تهران مدت بازداشت، ۲۰ روز، شکنجه‌ها، مدت ۷ ماه با جشم بسته، در سلول گذراندم، بازجویی تا صبح، تحریم غذایی، محدودیت در استفاده از دستشویی، روشهای ایدئتی برای شکنستن روحیدام با استفاده از دستگاه مخصوص پیش صوب و ایجاد صدای گوش خراش، ایجاد، عب از راه اجزای مجازات تعزیر در محوطه عمومی بازداشتگاه شلاق و جوب زدن به پا، فحش دادن و با مشت و لگد زدن مجبور کردن به نوشتن انهایی نسبت به خود و دیگران. باز جو گفت: سنوسین حماد زاده ۸ میلیارد به شهرداری بدهکار است. گفتیم: بدهکار نیست.

۲۵- ابوالفضل شکوری، شهردار منطقه ۱۰، مدت بازداشت، ۸۵ روز، شکنجه‌ها، سرپا نگاه داشتن، ۴۸ ساعت، نه قاضی گفتیم: با این شکنجه‌ها، ممکن است می‌میرم شما زنده ما را می‌خواهید نه مردم ما را قاضی گفت: راستش ما مرده شما را بیشتر می‌خواهیم تهدید کرد اگر مسائل را بگوئی، با شلاق کابل، آنقدر شلاق می‌خوری که به یاد یابوری از مادر که متولد شدی، از سر بوده یا از پا خانواده ات را متلاشی می‌کنیم، اگر اقرار نکنی، ما دوتفر... می‌آوریم و همسرت را هم می‌آوریم و در برابر همسرت، از این دو... می‌خواهیم توضیح دهند. تو ما آنها چطور کرده‌ای، ایجاد وحشت و انداختن به زیر مشت و لگد و مثل صوب، نه بگذر، بیاس دادن و مثل ریگ فحش داد.

۲۶- سید مرتضی شایبدیان، شهردار منطقه ۵ مدت بازداشت ۱۲۸ روز شکنجه‌ها، بی خبری مطلق، ردن چشم بند به چشم، دادن خیر دروغ در باره دستگیری همکاران و مدیران مملکتی برای ایجاد رعب، مجبور کردن به نوشتن هرچه دیکته می‌شد، زیر باران فحش و مشت و لگد.

محمد هاشم میهنی، شهردار ناحیه ۱۶ مدت بازداشت، ۹۳ روز به من گفتند اینجا همه را می‌ترکانیم چشم بسته نگاه داشتن، سیلی و فحش، شکنجه گرسنگی

۱۱- غلام رضا فیه، معاون شهردار تهران مدت بازداشت ۱۸۹ روز شکنجه‌ها، یک روز در سستراج، ۳۵ روز گرسنگی دادن، وقتی دیگران را شکنجه می‌کردند و فریاد آنها به آسمان می‌رفت، زندانیان به درب سلول من می‌زد و می‌گفت: آماده شو، نوبت تو است.

۱۲- تومس (۱۰ شهریور) خبر می‌دهد دادرسی انتظامی قضات به پرونده نومیرو، قاضی پرونده کراسچی و شهرداران رسیدگی کرده و پیشهاد کرده است نومیرو از مقام خود، معاق شود. به دادرسی قضا می‌آید رای خود را تغییر بدهد!